

Scouting Nederland Museum Baarn

Amsterdamsestraatweg 51
3744 MA Baarn

Bulletin

24e jaargang nummer 1 – maart 2017

Die tijd komt nooit meer terug

“Die tijd komt nooit meer terug”. Vaak worden die woorden met een verzuchting uitgesproken. Er klinkt weemoed, heimwee en nostalgie doorheen. Mensen willen dingen graag bij het oude houden. Vroeger was alles beter, hoor je dan. Maar we weten allemaal: zo goed als het vroeger was, is het nooit geweest! En de tijd gaat door. Daarbij, tegenstrijdig als we zijn, willen we eigenlijk ook wel graag verbeteren en vernieuwen!

In deze woorden ligt ook het bestaansrecht van ons museum. We laten die tijd, die nooit meer terug komt, graag aan onze bezoekers zien. Maar daarbij willen we zelf niet stil blijven staan. Ook wij willen als museum graag verbeteren en vernieuwen.

Vandaar dat u ieder jaar van ons een nieuwe thematentoonstelling voorgeschoteld krijgt. In dit blad kunt u lezen over 100 jaar welpen. In Baarn kunt u het bekijken. Een reis vanuit een tijd die nooit meer terugkomt naar het heden. Waarin welpen nog altijd graag in de rimboe spelen en ravotten. Daarom blijven we spitten en wroeten in die (goeie) oude tijd. Om te ontdekken wat er nog aan nieuws naar boven is te krijgen. In dat verband is het stuk over de Hollandse Padvinders Organisatie natuurlijk zeer lees-waardig.

Maar ook wij worden geconfronteerd met tijden die voorbij gaan. Zo hebben we op zaterdag 18 februari in een drukbezochte receptie die tevens een vriendendag bleek te zijn afscheid genomen van onze secretaris, conservator en duizendpoot Adri Saltzherr. Moeiteloos bleken er 23 functies binnen het museum op te noemen te zijn, die door Adri werden ingevuld. En alles met enorme inzet en enthousiasme. We hebben haar de waardering mogen geven die ze meer dan verdient in de vorm van blijvende aandenkens en praktische cadeaus. Adri, vanaf hier nogmaals namens ons allen: Heel hartelijk bedankt!!

En die 23 functies? Tsja... die zullen we nu zelf moeten doen. Het was zo gek nog niet, die goeie oude tijd.

Gerard Gijsbertsen, voorzitter

Nieuwe secretaris bestuur

Het bestuur prijst zich gelukkig met de komst van Wendy Bakker als opvolger van Adri. Hiermee is het bestuur weer op sterkte en is het vrouwelijk element weer toe-gevoegd! Wendy succes gewenst met je werkzaamheden!

Bedankje Adri Saltzherr!

Graag wil ik ieder bedanken voor uw komst naar Baarn, voor de mooie woorden, de bloemen en de cadeau's die ik mocht ontvangen. In het bijzonder bedank ik het bestuur waarmee ik heb samengewerkt en de suppoosten. Twintig jaar bijna wekelijks naar Baarn was nooit een opgave, ik heb het altijd met plezier gedaan. Ook het vele werk dat het met zich meebracht, het uitzoeken, documenteren, organiseren, gasten ontvangen en rondleiden, enz. Het was altijd een feest om te doen. Natuurlijk zal ik het missen, maar er blijft hier thuis nog genoeg over om mee bezig te zijn. Allemaal hartelijk dank en tot ziens.

Adri Saltzherr - van den Berg

Bulletin digitaal ontvangen?

Tot heden wordt het Bulletin altijd per post verstuurd. Wij bieden nu ook de mogelijkheid om ons Bulletin digitaal aan u toe te sturen. Interesse? Stuur dan s.v.p. een mailtje naar ons secretariaat dat u het Bulletin voortaan graag digitaal wilt ontvangen: museumbaarn@scouting.nl

Nieuwe aanwinsten

Hollandsche Padvinders Organisatie (H.P.O.)
Enige jaren geleden alweer kregen we bijgaand embleem in ons bezit. De enige berichtgeving die we erbij ontvingen was dat het afkomstig zou zijn van de

"Hollandsche Padvindere Organisatie" een zelfstandige club uit Amsterdam ergens in de jaren '30.

Na de nodige correspondentie met verschillende verzamelaars is meer documentatie bekend geworden van deze club, welke nooit aangesloten is geweest bij een van de ons bekende organisaties NPV, KV, PVN en NCVV.

Er zijn foto's en brieven opgedoken, een eisen klassekaart en een brief- en felicitatiekaart waaruit kan worden afgeleid dat deze organisatie tussen 1927 en 1941 alleen in Amsterdam actief was. Na de oorlog is geen enkele documentatie meer bekend. Wij zijn echter blij met dit aanvullend stukje padvindere-geschiedenis in ons Museum.

Recentelijk kregen we van deze organisatie van Troep 1 uit Amsterdam, een fraai vaardigheids-bewijs voor het behalen van het insigne Hoornblazer in ons bezit. Ook een kaartje met de regels voor padvindere van deze weinig bekend organisatie. We zijn uiteraard benieuwd of u nog andere informatie of materialen heeft van deze bijzondere organisatie.

Nieuwe Tentoonstelling

Welpen 100 jaar !

Met dit motto hebben we de seizoen tentoonstelling voor 2017 ingericht. En hoewel de welpen in Nederland pas officieel in 1920 in de regels werden opgenomen leiden in navolging van Engels voorbeeld in 1916 de eerste initiatieven al in 1917 tot de eerste oprichting van een Nederlandse welpenstam. Met dit als uitgangspunt kunnen we nu terugblikken op 100 jaar welpen!

Historie Welpen

Kleinere meisjes en jongens stonden al ver voor die twaalfde verjaardag te dringen om mee te kunnen doen. Oudere meisjes en jongens konden op hun achttiende maar moeilijk afscheid nemen van de vereniging waar ze

zoveel plezier beleefd hadden. Dit was geen puur Nederlands probleem overigens. In Engeland had men met dezelfde problematiek te kampen en had men naar oplossingen gezocht. Baden-Powell had er nooit problemen mee gehad als iemand eens iets wilde proberen dat eigenlijk buiten de regels viel. „Noem het een experiment, zei hij dan, en kijk in hoeverre het nuttig en levensvatbaar is. Diverse van zulke experimenten voldeden niet aan deze eisen en werden afgebroken. Anders ging het echter met het experiment met junior-padvindere.

Al in 1914 was Baden-Powell begonnen aan een handboek voor deze nieuwe leeftijdsgroep, maar door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog was dat werk naar de achtergrond geschoven. In 1916 echter verscheen het „Wolf Cub Handbook" en daarmee werd de experimenteerperiode afgesloten. De welpen kregen, net als hun oudere broeders, een wet en een belofte, uiteraard aangepast aan hun leeftijd.

Als basisthema had B.-P. het Jungleverhaal genomen van de befaamde Britse schrijver, dichter en Nobelprijswinnaar **Rudyard Kipling**.

Deze had al vroeg zijn instemming met scouting getoond door het schrijven van de Scout Patrol Song. De wolf werd het symbool van de welpen. Zij speelden in een grote groep, de horde, samen en waren verdeeld in „nesten" van pak weg 7 jongens. De gids, de leider van dit zevental, had uiteraard niet dezelfde taak en verantwoordelijkheden als een patrouilleleider, maar het gaf de oudere welp toch de kans al wat te oefenen in leiderschap. De welpenleider droeg de naam, Akela, naar de leider van de wolvenhorde in Kiplings boek. Zijn assistenten droegen De namen van de overige hoofdfiguren uit het verhaal zoals Baloe de beer, Bagheera de panter, Raksha de moederwolf, Hathi de olifant, Chil de wouw, enz. De welp saluerde niet als een verkenner, die drie vingers opstak ter herinnering aan de driedelige belofte. Het welpensalut bestond uit twee gespreide vingers als de oren van een wolf, het teken dat in de gebarentaal van de Noord-Amerikaanse

Indianen ook wolf betekent.

Het welpenuniform bestond uiteraard uit een korte broek en kniekousen, voorts uit een groene trui, een halsdoek in groepskleur en een groen petje met gele biezen naar het model van de Engelse schoolpetjes.

De eind 1916 in Engeland officieel gelanceerde nieuwe tak van de boy-scout beweging bleek al gauw een succes. Vooral via het **welpenhandboek** gingen ook andere landen op overeenkomstige wijze aan het werk.

In Nederland werd dit boek eveneens als handleiding gebruikt, maar daarnaast waren er toch ook andere bronnen, zoals de boeken van de Engelsman John Hargrave, die een hele indianencultus in scouting probeerde te vestigen.

1917 eerste welpenstam

In 1917 werd de eerste welpenstam opgericht door vaandrig Fop Jonker. De tweede welpengroep in Utrecht (1919) kreeg als naam De Speurhond. Eind 1920 moest

Jonker deze eerste welpenhorde vaarwel zeggen. Op dat moment echter was juist een begin gemaakt met het welpenwerk landelijk aan te pakken. Aanleiding daartoe was geweest de jamboree, die in de zomer van 1920 in Londen gehouden was.

1920 welpendemonstratie tijdens Wereld Jamboree in Engeland

Tijdens de jamboree werd een internationale conferentie belegd. Men besloot een internationaal bureau op te richten dat de samenwerking tussen de landen moest stimuleren. Voor Nederland had bovendien de jamboree nog meer gevolgen.

1st World Scout Jamboree

In de arena was ook een demonstratie te zien geweest van de welpen. De kleinere kereltjes met hun groene truien en petjes hadden de show gestolen met hun massale, door 500 welpen uitgevoerde horderoep. Wat ook indruk had gemaakt was het aandeel dat de rover scouts, de padvinders van 18 jaar en ouder, in het kamp en de organisatie hadden. Terug in Nederland werd direct en enthousiast begonnen met deze twee nieuwe speltakken.

In Den Haag, Groningen en Arnhem verschenen al snel welpenhordes, geheel volgens de Britse regels.

1920 Officieel nieuwe welpentak : Wet en belofte

Op de algemene leidersvergadering, eind oktober 1920, werd de welpentak in Nederland officieel geaccepteerd en in de statuten van de vereniging opgenomen.

De welpenbelofte luidde: „Ik beloof mijn best te zullen doen de welpenwet te gehoorzamen en iedere dag een goede daad te doen”

De welpenwet:

1. De welp doet wat de Oude Wolf hem voorhoudt.
2. Een welp is moedig en houdt vol.”

1921 eerste Welpenleidster

Arnhem had de primeur van de eerste welpenleidster: mejuffrouw M.M.J. Verhorst, die als akela optrad bij de horde van troep 1. De eerste Gilwell welpencursus was in 1922. De 5^e in 1927.

In het volgende Bulletin volgt het tweede deel van de geschiedenis van de welpen in Nederland.

Safari

Eind jaren vijftig begin jaren zestig organiseerde de NPV (het was nog ruim voor de fusie tot Scouting Nederland) vanuit het NHK, Nationaal Hoofdkwartier, aan de Zeestraat te Den Haag een landelijke ledenactiviteit onder de naam Safari. Dat was een trektocht tijdens de zomervakantie met fiets en tent door Nederland met als overnachtingsplaatsen de keus uit een aantal "padvindere" kampeerterrinen, buitencentra en clubhuizen, die zich aangemeld hadden om aan dit programma mee te doen.

Het Safari boekje 1962

De scouts (padvindere, verkennere, de leeftijdsgrens lag toen tussen 12 en 17 jaar) konden zich per patrouille aanmelden uiteraard met toestemming van hun ouders en troepleiding. Zij konden zelf hun route en overnachtingsplaatsen kiezen. Wel diende tenminste één overnachting plaats te vinden op een zogenaamd Olifantsterrein, één van de huidige Label terreinen, waar de jongens beoordeeld werden op o.a. kampeervaardigheid, samenwerking, scouting technieken etc. Daarnaast dienden de jongens een onderwerp voor hun Safari tocht te kiezen, zoals molens, gemalen fortificaties of sluizen. Stuurde de patrouille ook nog een leuk logboek van de tocht in dan konden de leden in aanmerking komen voor het Safari insigne dat voorzien van het jaartal, een jaar lang op het uniform gedragen mocht worden.

De logboeken werden beoordeeld door de Safariraad die bestond uit enkele oudere en ervaren (ex) Safari gangers en benoemd werd door de HKC verkenners. Op het Safari weekend kwamen alle deelnemers bijeen, werden de Safari insignes uitgereikt en werd de winnaar van de logboeken wedstrijd bekend gemaakt.

De prijs was een soort van totempaal waar de winnaar en het jaartal aangehangen konden worden. Het was een wisselprijs die het volgende jaar door de vorige winnaar weer ingeleverd moest worden, in ruil voor een herinnering aan de wisselprijs. Tevens ontvingen alle deelnemende patrouilles elk jaar een aandenken voor in de eigen trofeeën kast.

Het Safari insigne bevatte onder andere een afbeelding van een gestileerde giraffe. De giraffe was echter zodanig gestileerd dat de ontwerper van één van de aandenkens het beest onderste boven voor een zweefvliegtuig aan zag en op alle aandenkens een keurig

zweefvliegtuig afbeeldde.

In die tijd had de NPV een radiorubriek onder de naam "Hooft zegt het Voort" iedere maandag tussen 17.00 en 17.15 uur. Onder de naam "Met de buffels op Safari" werd gedurende een aantal uitzendingen een luisterquiz uitgezonden van de etappes die de denkbeeldige Buffel patrouille op Safari aflegde met vragen over de route, de bezienswaardigheden en de overnachtingsplaats. Besloten werd met een eindspel waarbij de etappe winnaars in de studio uitgenodigd werden om daar de finale te spelen. Het geheel werd opgenomen en uitgezonden in de rubriek "Hooft zegt het Voort".

Geachte Lezer: Wilt U zich opgeven als VRIEND van het museum? Dat kan!!

De vrienden (en vriendinnen) van ons museum vragen wij hun bijdrage voor 2017 (€ 20,-) over te maken naar onze bankrekening IBAN: NL40RABO 0130025410 en BIC: RABONL2U t.n.v. Stichting Scouting Museum te Baarn. Hartelijk dank voor uw steun, donaties en giften zijn zeer welkom. Deze vallen onder de ANBI regeling.

Bestuur

Het Bestuur is nu als volgt samengesteld:
Gerard Gijsbertsen, voorzitter
Paul Heessels, penningmeester
Wendy Bakker, secretaris
Ruud Egberts, lid met aandachtsgebied PR
Derk Tholen, lid met zorg voor de suppoostendiensten
Samen zetten ze de ingeslagen weg voort, die al meer dan 50 jaar een goed pad was.

Het Scouting Museum

Het museum is van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur open. Komt u op bezoek met een groep van 15 of meer personen, dan ontvangen wij u ook graag op andere uren. Wel graag tijdig een afspraak maken! Dat kan telefonisch via 030 - 6371915 (Derk Tholen) of per mail: museumbaarn@scouting.nl.

Ons adres is:
Scouting Labelterrein Buitenzorg
Amsterdamse straatweg 51
3744 MA Baarn
zie ook onze website:
www.nationaalmuseum.scouting.nl

Het museum is ook op facebook:
www.facebook.com/nationaalmuseumscoutingnederland

Scouting Nederland Museum

Scouting Nederland Museum Baarn
Amsterdamsestraatweg 51
3744 MA Baarn

Bulletin

24e jaargang nummer 2 – oktober 2017

De tijd gaat snel, benut haar wèl

De tijd gaat snel. Een populaire uitdrukking. Want iedereen heeft altijd haast. Of doet zijn best op zijn minst bij anderen de indruk te wekken heel druk te zijn.

Maar toch... het lijkt ècht zo te zijn! Nog voor het museumseizoen goed en wel begonnen is, is het einde al weer in zicht. En daarmee het einde van onze leuke tentoonstelling over 100 jaar welpen, die dit jaar de benedenverdieping kleur gaf. Ik ben er bijna zeker van dat er nu lezers zijn die beseffen dat ze die nog helemaal niet bekeken hebben!

Wat de tand des tijds weet te doorstaan en wèl blijft bestaan is onze vaste tentoonstelling. Nou ja, vast.. er wijzigt nog wel eens wat. Want dankzij de tijd, die zo snel gaat, komt er steeds weer een stukje nieuwe historie bij. En die proberen we dan een plekje te geven in onze laatste vitrine. Veel te klein natuurlijk!

Maar in de afgelopen maanden is er ook weer oude historie terug gevonden. Letterlijk, in de vorm van voorwerpen, zoals een zeldzaam vaasje van de Jamboree 1937 en een bijna compleet NPV-servies. Elders in dit blad kunt u er meer over lezen, in het museum kunt u het bekijken.

Maar ook in verhalen wordt oude historie herontdekt. Hans van Spanning is nog altijd druk doende al onze logboeken door te spitten. Een boeiende reis langs vergeten groepen en gebeurtenissen. Hij maakt er mooie verslagen van.

En zo vult zich dit blad, ons museum en ons archief. Die snelle tijd, we benutten haar zeer wèl.

Gerard Gijsbertsen,
voorzitter

Bijzonder Jamboree vaasje

Van een gulle geefster ontvingen we dit leuke vaasje. Het is geproduceerd in Schoonhoven met baknummer 796 en voorzien van de tekst "Wereld Jamboree 1937 Holland". Het vaasje is 9 cm breed, 8 hoog en 7 diep en met een meerkleurige rand uitgevoerd. Zoals bekend liften de diverse ondernemers mee met de "Jamboreegekte" die er heerste. Alles stond in het teken van deze Wereld Jamboree in Vogelenzang. Om auteursrechten te omzeilen gebruikte men niet het bekend logo van de Jamboree, de Jacobstaf, maar beperkte zich tot alleen tekst. Weer een leuke aanwinst voor onze Jamboree collectie en uiteraard te zien in onze vitrine met Jamboree herinneringen.

Bulletin digitaal ontvangen?

Tot heden wordt het Bulletin altijd per post verstuurd. Wij bieden nu ook de mogelijkheid om ons Bulletin digitaal aan u toe te sturen. Dat spaart papier en dus bomen! Interesse? Stuur dan s.v.p. een mailtje naar ons secretariaat dat u het Bulletin voortaan graag digitaal wilt ontvangen: museumbaarn@scouting.nl

Bijzondere schenking: mooie collectie NPV servies!

Recentelijk hebben we van Scoutinggroep Minerva uit Den Helder een groot aantal aardewerk serviesstukken welke gemaakt en gebruikt zijn door de NPV gekregen. Dit servies en bestek kwamen onverwacht te voorschijn bij een flinke opruimactie van het plaatselijke clubhuis. Wie wat bewaart heeft wat!

Na het uitzoeken en sorteren hebben we nu 3 verschillende maten borden; ontbijt- diner- en soepborden, Koffie- en theekopjes met schoteltjes, vleesschaaltjes, een suikerpot (zonder deksel) en een melkkannetje. Allen geproduceerd door de Mosa aardewerk en porselein fabriek uit Maastricht. Alles voorzien van de kenmerkende groene opdruk en het NPV embleem. Aan de verschillende merkjes op de achterzijde is te zien dat het om verschillende productieprocessen ging. Ze zijn dus waarschijnlijk in verschillende "orders" (bij) besteld.

Het servies werd o.a. gebruikt op het Hoofdbureau en in ieder geval in de padvindersboerderij in Ommen. Mogelijk is het van dit laatste afkomstig. Zelf hadden we in de collectie al een soepkom of -schaaltje en kopjes. Met deze aanvulling hebben we dus een aardig compleet servies. Vermoedelijk waren er ook grote dekschalen, een koffie- en theekan. Wie weet het?

Naast het servies was er ook een hoeveelheid bijbehorend bestek, eveneens voorzien van het NPV logo of met "eigendom NPV". We vonden grote en kleine messen, vorken en lepels, theelepeltjes, een opscheplepel en vleesvorkjes. Een deel heeft als fabrieksmerk "Nieuwpoort Stainless" de rest "Gero roestvrij, verschillende producenten dus.

We zijn de Minervagroep dan ook bijzonder erkentelijk voor deze royale gift en we kunnen dus nu met een gerust hart de tafel dekken, eet smakelijk!

Logboeken

Sinds mijn vorige artikel in Bulletin van oktober 2016 heb ik mij vooral bezig gehouden met drie omvangrijke series logboeken. Dit waren: de Don Bosco groep uit Amsterdam; een verzameling logboeken annex jaarverslagen van de St. Martinusgroep uit Deventer en ten slotte een collectie logboeken van de heer en mevrouw C. Bos-Haarbrink die diverse groepen in de provincie Utrecht hebben geleid.

Don Boscogroep

Een tiental logboeken van de rooms katholieke Don Boscogroep zijn afkomstig van de heer Ad van Trier. De Don Boscogroep behoorde tot de Chasséparochie in de Admiralenbuurt in Amsterdam. Andere groepen uit deze regio waren destijds De Stanislausgroep (parochie De Posthoorn) en de William Doylegroep (parochie De Liefde). Als gevolg van de ontkerkelijking en de verhuizing van veel Amsterdammers naar de toen nieuwe buitenwijken Slotervaart en Osdorp zijn deze groepen in de zestiger jaren verdwenen.

Ad van Trier was van 1992 tot 2001 bestuurslid en voorzitter van de Thorheimgroep in Doorn.

Hij begon zijn scouting carrière als welp en verkenners bij de William Doylegroep. Van 1962 tot 1969 was hij vaandrig en hopman van de Don Boscogroep. Bij de opheffing van deze groep heeft hij de toen nog aanwezige logboeken bewaard. In 2005 droeg hij de verzameling over aan het scoutingmuseum.

De oudste logboeken dateren van eind 1940. Het betreft logboeken van twee patrouilles die verslag doen van patrouillewedstrijden. Deze wedstrijden waren opgezet in de vorm van een race voor vliegtuigen (patrouilles) van Amsterdam naar Bandoeng.

Bijzonder fraai verzorgd is het logboek waarin Ad van Trier de weekenden en kampen beschrijft die hij als p.l. van 1964 tot 1966 meemaakte.

Sint Martinusgroep

De serie jaarboeken van de Sint Martinusgroep bestaat uit 15 delen. De boeken hebben betrekking op de periode 1945/46 t/m 1956/57. Er wordt jaarlijks verslag uitgebracht over de junioren en de senioren. Vooralnog zijn geen rapportages over de jaren 1953/54 en 1955/56 aangetroffen.

In vergelijking met de tot nu toe beschreven logboeken hebben deze jaarboeken een bijzondere vorm. Elk exemplaar bestaat uit folio's van 21,5 cm hoog en 37 cm breed, waarvan 34,5 cm. over de breedte met de hand is beschreven. Na afloop van het seizoen -dat loopt van september tot met augustus van het volgende jaar- werden deze folio's met een touwtje bijeengebonden.

De verslagen zijn door de leiding geschreven in de vorm van korte mededelingen. De toon is zakelijker, dan in een normaal logboek. Veel aandacht krijgen de fluctuerende samenstelling van de patrouilles; de komst en het vertrek van groeps- en kaderleden; de behaalde insignes en het jaarlijkse zomerkamp. Als regel wordt een jaarverslag afgesloten met diverse foto's. Opvallend is in deze serie het uitvoerig verslag van een tocht die de hopman en enkele p.l.'s in 1957 per auto (!) door Frankrijk maakten. Daarbij werd ook een bezoek aan Parijs gebracht.

Collectie Bos

De derde collectie behoorde toe aan een echte scoutingfamilie. De heer C. Bos en zijn echtgenote mev. G. Bos-Haarbrink.

In totaal zijn dit 20 logboeken. Twee hiervan heeft de heer Bos samengesteld. Dit betreft het logboek over de periode van september 1960 tot januari 1962 van de Luchtverkennergroep Nico Steenbeek uit IJsselstein. Het tweede logboek is van de zeeverkenner van de Niftarlakegroep uit Loenen a/d Vecht. Dit logboek is bijgehouden van juni 1961 tot december 1962. Dhr. Bos was captain van de Nico Steenbeekgroep en schipper van de Niftarlakegroep

In het eerst genoemde logboek troffen we een bericht aan van januari 1961 waarin wordt vermeld dat de familie Bos uit IJsselstein zal vertrekken omdat de heer Bos die werkzaam was bij de Provinciale Utrechtse Elektriciteit Maatschappij (PUEM) een functie in Breukelen had aanvaard.

Het is niet bekend of de heer Bos voor zijn werk nog in andere plaatsen in de provincie Utrecht heeft gewoond. Uit de logboeken blijkt echter dat mev. Bos (scoutingnaam Wetro) in vier gemeenten leiding heeft gegeven aan een NPG-scoutinggroep. Achtereenvolgens was zij betrokken bij het Oranjevendel in IJsselstein (1960 tot juni 1961), het Argonautenvendel van de Willy Hemsgroep te Maarssen (december 1961 tot december 1964), het Fehetavendel te Breukelen (juni 1965 tot maart 1968) en de Niftarlakegroep te Loenen a/d Vecht (sept. 1968 tot november 1971) Verder was zij van januari 1970 tot december 1973 districtscommissaris (D.C.) van het in 1970 gevormde district Utrecht III.

Van mevrouw Bos zijn in deze verzameling 18 logboeken aanwezig. De verdeling is als volgt: De genoemde groepen uit respectievelijk IJsselstein, Loenen en Breukelen zijn elk vertegenwoordigd met twee logboeken. Vier logboeken zijn afkomstig uit Maarssen en twee hebben betrekking op het district Utrecht III. Daarnaast bevat de collectie zes logboeken van zomerkampen van de genoemde groepen uit Loenen, Maarssen en Breukelen (twee logboeken per groep). Mevr. Bos gaf leiding aan deze kampen in de periode dat zij als D.C. optrad.

Zowel schipper(captain) Bos als mev. Bos (Wetro) hadden de gewoonte om de blocnoteblaadjes waarop het programma voor de groepsbijeenkomsten stond genoteerd in het logboek te plakken. Wetro Bos plaatste hier vaak kanttekeningen bij over het verloop van de bijeenkomst. Deze methode geeft de lezer veel informatie. Het maakt de logboeken echter minder fraai en de inhoud soms lastig toegankelijk. De logboeken van het district maken daarentegen zowel qua vormgeving als qua inhoud een betere indruk.

Tot het in 1970 gevormde district Utrecht III behoorden de gemeenten: De Meern, Breukelen, Maarssen en Mijdrecht. Dit onderdeel van de collectie beslaat twee ringbanden. Ringband I bevat notulen van de bestuurs-vergaderingen; convocaties en correspondentie van mevrouw Bos met leden van het Districtsbestuur van 28 -1-1970 (oprichting) t/m 16-12-1972. Naast diverse foto's is in deze ringband ook de tekst te vinden van een aantal inleidingen die mevrouw Bos heeft gehouden.

In Ringband II treffen we de correspondentie, programma's, verslagen e.d. aan die betrekking hebben op de relatie tussen de D.C. en de groepen uit het district. De stukken zijn geordend op de vier gemeenten waaruit het district is gevormd. De documenten beslaan de periode van 3 maart 1970 tot en met 16 december 1973. De inhoud van deze twee delen geeft een interessant beeld van de activiteiten die in de beschreven periode binnen het bestuur van een scoutingdistrict plaats hebben gehad.

Den Haag september 2017, Hans van Spanning

Jacobsstaf WJ 1937

Tijdens een "suppoostendienst" kreeg ons bestuurslid Derk Tholen bezoek van 17 leden van de studentensam de Delftsche Zwervers. Tijdens de rondleiding stelden zij een vraag over de Jacobsstaf. Zij vertelden dat aan het einde van de Jamboree in 1937 in Vogelenzang, waar het symbool de Jacobsstaf was, aan ieder contingent een houten Jacobsstaf als herinnering werd uitgereikt. Omdat de Delftsche Zwervers een belangrijke rol als werkstam in de voorbereiding van de Jamboree hadden gespeeld, kregen zij ook een Jacobsstaf. En dat zou volgens hun overlevering het exemplaar zijn dat momenteel in het museum hangt boven de "Jamborees in Nederland" vitrines. Navraag bij onze "vraagbaak" Jan van der Steen bevestigde deze stelling. Elk contingent ontving een Jacobsstaf, die van de Delftsche Zwervers is uniek, de tekst hierop is nl. anders dan die voor de contingenten. Er hangen overigens twee exemplaren in het museum, 1 contingent exemplaar en dus die van de Delftsche Zwervers.

De Jacobsstaf maakte ook deel uit van het Jamboreelogo.

Welpen 100 jaar

In ons vorige Bulletin stond een artikel over 100 jaar welpen in Nederland met de opmerking dat het tweede deel van dit artikel in de volgende uitgave van Bulletin zou staan, door plaatsgebrek plaatsen we dit tweede deel in het voorjaarsnummer van 2018!

Wie kent hopman Folmer?

In het archief kwamen we bijgaand aanplakbiljet tegen uit 1945/46. Het is een oproep van groepsleider Hopman Folmer aan de leden van de groep met dezelfde naam om zich nu, na de bevrijding, weer te melden en de groep nieuw leven in te blazen. Tevens een oproep voor aanmelding nieuwe welpen, verkenners en voortrekkers. Op het pamflet is met schrijfmachine extra tekst aangebracht "DIT GEBOUW IS TIJDELIJK IN GEBRUIK GENOMEN DOOR DE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE PADVINDERS ARNHEM". Uit andere aanvullende tekst blijkt dat het om een blijkbaar leegstaand schoolgebouw gaat aan de Vijverlaan 6 in Velp.

Bij naspeuringen is echter helemaal niets te vinden van een NPV groep met deze naam. Wie kan hier iets meer van vertellen?

Geachte Lezer: Wilt U zich opgeven als VRIEND van het museum? Dat kan!! Meldt U aan bij ons secretariaat: museumbaarn@scouting.nl

Bestuur

Het Bestuur is nu als volgt samengesteld:

Gerard Gijsbertsen, voorzitter

Paul Heessels, penningmeester/conservator

Wendy Bakker, secretaris

Ruud Egberts, lid met aandachtsgebied PR

Derk Tholen, lid met zorg voor de suppoostendiensten

Samen zetten ze de ingeslagen weg voort, die al meer dan 50 jaar een goed pad was.

Het Scouting Museum

Het museum is van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur open.

Komt u op bezoek met een groep van 10 of meer personen, dan ontvangen wij u ook graag op andere uren. Wel graag tijdig een afspraak maken! Dat kan telefonisch via 030 - 6371915 (Derk Tholen) of per mail: museumbaarn@scouting.nl

Ons adres is:

Scouting Labelterrein Buitenzorg

Amsterdamse straatweg 51

3744 MA Baarn

zie ook onze website:

www.nationaalmuseum.scouting.nl

U vindt ons ook op Facebook:

www.facebook.com/nationaalmuseumscoutingnederland

Redactie Bulletin: Ruud Egberts, Burg. v.d. Feltzweg 29, 7391HL Twello